

ÇALIŞMA HAYATI BÜLTENİ
(25 TEMMUZ 2022)

SAYI: 3

İşçi Sendikaları istatistikleri 22.07.2022 tarihinde yayımlandı.

- Yayımlanan istatistiklere sitemizden ulaşabilirsiniz

<https://sendikadata.com/iskolu/isci>

- Diğer Bültenlerimize ulaşmak için:

<https://sendikadata.com/bultenler>

- Bültenlere Abone olmak için [tıklayınız](#).
- Twitter’da bizi takip etmek için [tıklayınız](#)

25 TEMMUZ 2022

SENDİKA DATA ÇALIŞMA HAYATI BÜLTENİ

İçindekiler

1) İŞÇİ KESİMİ ÖRGÜTLENMESİ	3
A) ÇSGB'YE GÖRE İŞÇİ SAYISI VE YENİ KURULAN/KAPANAN SENDİKALAR	3
B) SENDİKALI İŞÇİ SAYISI	5
C) SENDİKALAŞMA	6
2) İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONLARI	8
A) TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (TÜRK-İŞ)	8
B) HAK İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (HAK-İŞ)	9
C) TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (DİSK)	10
3) GENEL DEĞERLENDİRME	11

1) İŞÇİ KESİMİ ÖRGÜTLENMESİ

A) ÇSGB'YE GÖRE İŞÇİ SAYISI VE YENİ KURULAN/KAPANAN SENDİKALAR

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın (ÇSGB) son açıkladığı verilere göre sendikalaşabilir işçi sayısı 15 milyon 294 bin 362 kişiden 15 milyon 987 bin 428 kişiye yükselmiştir. Ocak 2022 yılı verileri ile karşılaştırıldığında sendikalaşabilir işçi sayısı %4,53 oranında artış göstermektedir.

İş kolları açısından bakılacak olursa 2022 yılı Temmuz istatistiklerine göre en çok işçinin çalıştığı iş kolu 4.086.007 kişi ile 10 Nolu iş kolu olan **Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzeli Sanatlar** iş koludur. En az işçi sayısına sahip iş kolu ise yine 8 Nolu işkolu olan **Basın, Yayın ve Gazetecilik** iş kolu olarak açıklanmıştır. İş kolundaki işçi sayısı 96.995'tir.

Örgütlü işçi oranının en yüksek ve en düşük olduğu iş kolları ise aynı kalmıştır. En yüksek örgütlülüğe sahip iş kolu % 53,78 ile Genel İşler(20 No'lu), en düşük ise % 3,66 ile İnşaat iş kolu olmuştur.

Önceki dönem 215 olan işçi sendikası sayısı 218'e yükselmiştir. İki sendika faaliyetine son verirken 5 yeni sendika kurulmuştur. Yeni kurulan sendikaların 2'si Sağlık ve Sosyal Hizmetler(17 Nolu İş Kolu) iş kolunda iken diğer sendikalar ise "Dokuma, Hazır Giyim ve Deri(4 Nolu İş Kolu)", "Savunma ve Güvenlik(19 Nolu İş Kolu)" ve "Genel İşler(20 No'lu İş kolu)" iş kollarında kurulmuştur.

Sendika Adı	İş Kolu No	İş Kolu	Üye Sayısı
BİRTEK-SEN	4	DOKUMA, HAZIR GİYİM DERİ	212
TSGB-SEN	17	SAĞLIK VE SOSYAL HİZMETLER	47
ÖNCÜ AİLE VE SAĞLIK İŞ	17	SAĞLIK VE SOSYAL HİZMETLER	40
ÖNDER GÜVENLİK	19	SAVUNMA VE GÜVENLİK	4
ÇALIŞ-SEN	20	GENEL İŞLER	565

Tablo 1: ÇSGB'nin verilerine göre Temmuz 2022 dönemi yeni kurulan sendikalar

Sendika Adı	İş Kolu No	İş Kolu
SPOR EMEK-SEN	10	TİCARET, BÜRO VE EĞİTİM VE GÜZEL SANATLAR
HÜR GIDA-İŞ	2	GIDA SANAYİİ

Tablo 2: ÇSGB'nin verilerine göre Temmuz 2022 dönemi kapanan sendikalar

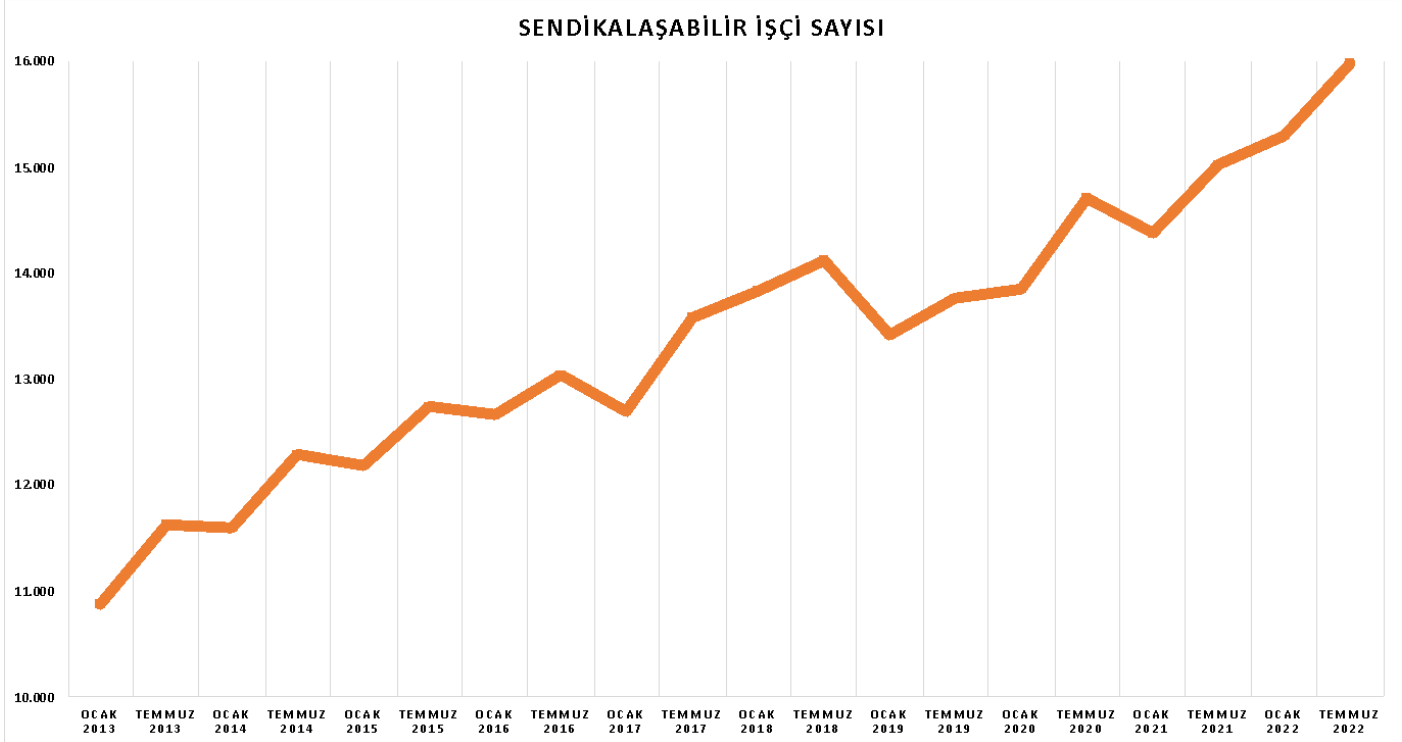
Yeni açıklanan verilere göre iş kolu barajının altına düşen yeni bir sendika yok. %1'lik iş kolu barajını geçebilen iki yeni sendika bulunuyor. Bu sendikaların tablosu Tablo-3'te listelenmektedir.

Sendika Adı	Konfederasyon	İş Kolu No	İş Kolu	2022/1 Üye Sayısı	2022/1 Üye Oranı	Güncel Üye Sayısı	Güncel Üye Oranı
ÖZ BÜRO-İŞ	HAK-İŞ	10	TİCARET, BÜRO VE EĞİTİM VE GÜZEL SANATLAR	34.526	%0,87	41.588	%1,02
GÜVENLİK KORUMA-İŞ	BAĞIMSIZ	19	SAVUNMA VE GÜVENLİK	722	%0,05	2787	%1,16

Tablo 3: ÇSGB'nin verilerine göre Temmuz 2022 dönemi TİS Yetkisi Kazanan Sendikalar

Tarih	Toplam İşçi Sayısı	Tarih	Toplam İşçi Sayısı
Ocak 2013	10.881.618	Ocak 2018	13.844.196
Temmuz 2013	11.628.806	Temmuz 2018	14.121.724
Ocak 2014	11.600.554	Ocak 2019	13.411.983
Temmuz 2014	12.287.238	Temmuz 2019	13.764.063
Ocak 2015	12.180.945	Ocak 2020	13.856.801
Temmuz 2015	12.744.685	Temmuz 2020	14.701.716
Ocak 2016	12.663.783	Ocak 2021	14.371.096
Temmuz 2016	13.038.351	Temmuz 2021	15.027.910
Ocak 2017	12.699.769	Ocak 2022	15.294.362
Temmuz 2017	13.581.554	Temmuz 2022	15.987.428

Tablo 4: ÇSGB verilerine göre Sendikalaşabilir İşçi Sayısının Değişimi

Grafik 1: ÇSGB verilerine göre Sendikalaşabilir İşçi sayısı (Bin)

ÇSGB'nin verilerine göre sendikalaşabilir işçi sayısındaki değişim 6 aylık ve yıllık periyotlarda izlenebilmektedir.

TARİH	6 AYLIK	YILLIK	TARİH	6 AYLIK	YILLIK
Temmuz 2013	6,87%		Temmuz 2018	2,00%	3,98%
Ocak 2014	-0,24%	6,61%	Ocak 2019	-5,03%	-3,12%
Temmuz 2014	5,92%	5,66%	Temmuz 2019	2,63%	-2,53%
Ocak 2015	-0,87%	5,00%	Ocak 2020	0,67%	3,32%
Temmuz 2015	4,63%	3,72%	Temmuz 2020	6,10%	6,81%
Ocak 2016	-0,63%	3,96%	Ocak 2021	-2,25%	3,71%
Temmuz 2016	2,96%	2,30%	Temmuz 2021	4,57%	2,22%
Ocak 2017	-2,60%	0,28%	Ocak 2022	1,77%	6,42%
Temmuz 2017	6,94%	4,17%	Temmuz 2022	4,53%	6,38%
Ocak 2018	1,93%	9,01%			

Tablo 5: ÇSGB verilerine göre sendikalaşabilir işçi sayısındaki 6 aylık ve yıllık değişim

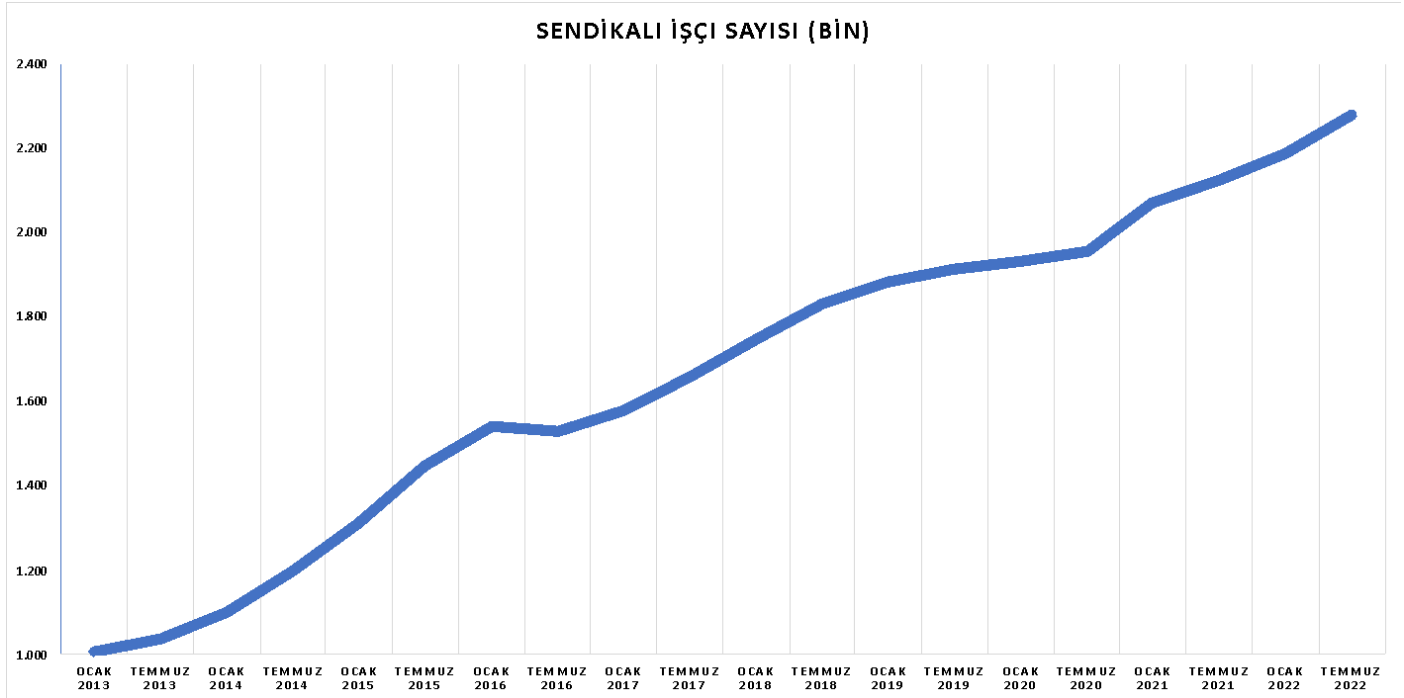
Tabloda da görüldüğü gibi sendikalaşabilir işçi sayısı, Ocak 2022'ye göre %4,55, Temmuz 2021'e göre %6,38 oranında artış göstermiştir.

B) SENDİKALI İŞÇİ SAYISI

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın son açıkladığı verilere göre sendikalı işçi sayısı 2 milyon 190 bin 634 kişiden 2 milyon 280 bin 428 kişiye yükselmiştir. Ancak bu rakam yanıltıcı olabilir. 2022 Ocak ayında sendikasız işçi sayısı 13 milyon 103 bin 728 kişiden 13 milyon 707 bin 143 kişiye yükselmiştir. Sendikasız işçi sayısı %4,60 artmıştır.

	Sendikalı İşçi Sayısı	Toplam İşçi Sayısı	Sendikasız İşçi Sayısı
Ocak 2022 ile Temmuz 2022 arasındaki değişim	4,09%	4,53%	4,60%

Tablo 6: Sendikalı işçi, Toplam işçi ve Sendikasız İşçi Sayılarındaki değişim.

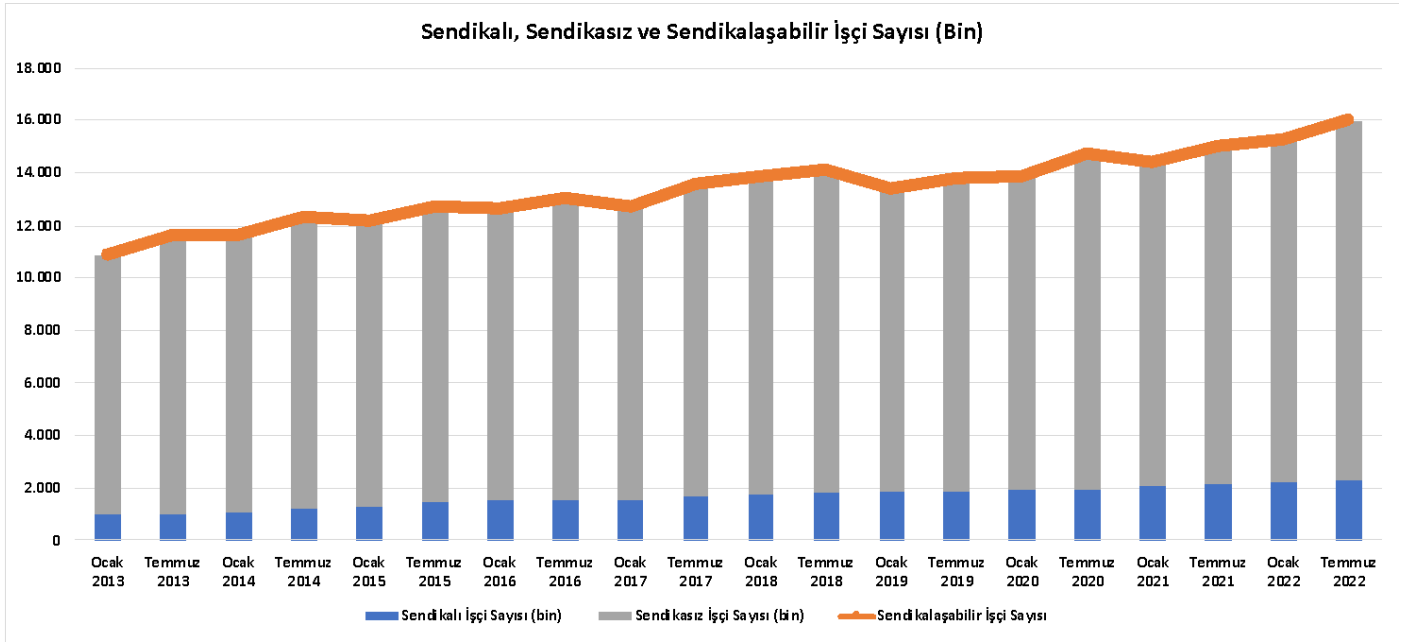
Grafik 2: Sendikalı İşçi Sayısının yıllara göre değişimi

Sendikalı işçi sayısı altı aylık ve yıllık periyotlarda izlenebilmektedir. Temmuz 2022 verileri baz alındığında Ocak 2022'ye göre sendikalı işçi sayısında %4,09, Ocak 2021'e göre ise %7,33 artış görülmektedir.

Tarih	6 Aylık	Yıllık	Tarih	6 Aylık	Yıllık
Temmuz 2013	3,04%		Temmuz 2018	4,85%	10,60%
Ocak 2014	6,24%	9,46%	Ocak 2019	2,85%	7,84%
Temmuz 2014	8,85%	15,65%	Temmuz 2019	1,60%	4,49%
Ocak 2015	9,49%	19,19%	Ocak 2020	0,95%	2,57%
Temmuz 2015	10,55%	21,04%	Temmuz 2020	1,21%	2,18%
Ocak 2016	6,41%	17,63%	Ocak 2021	5,91%	7,19%
Temmuz 2016	-0,82%	5,54%	Temmuz 2021	2,58%	8,64%
Ocak 2017	3,19%	2,35%	Ocak 2022	3,11%	5,77%
Temmuz 2017	5,06%	8,41%	Temmuz 2022	4,09%	7,33%
Ocak 2018	5,48%	10,81%			

Tablo 7: Sendikalı İşçi Sayılarının Artış Oranları

ÇSGB'nin verilerine göre, sendikalı işçi sayısı kadar sendikasıız işçi sayısı da artmaktadır. Grafik 3'te görüldüğü gibi, Sendikasıız işçi sayısı Temmuz 2022 verilerine göre 13 milyon 707 bin 143 kişiye yükselmiştir.

Grafik 3: Sendikalı, Sendikasıız ve Sendikalaşabilir İşçi Sayısı (Bin)

C) SENDİKALAŞMA

Sendikalaşma oranları farklı şekillerde hesaplanabilir. ÇSGB'nin de uyguladığı yöntem sendikalaşabilir işçi sayısı ile sendikalı işçi sayısını oranlamak üzerinedir. Ancak bu oran gerçek rakamı vermektan uzaktır. Çünkü bu haliyle yapılmış sendikalılık oranı kayıt dışı istihdamı göz ardı ediyor. Bu oran **resmi sendikalı işçi oranını** vermektedir. Resmi sendikalı işçi oranı 2022 Temmuz istatistiklerine göre %14,26 olarak hesaplanmaktadır.

TÜİK'in yayınladığı işgücü anketine göre 1. Çeyrekte Kadrolu, Sözleşmeli, Geçici ve Diğer statüsünde çalışan kamu görevlisi çıkarıldığında 17 milyon 264 bin 731 kişinin işçi statüsünde çalıştığı anlaşılmaktadır. Bu sayı ile sendikalaşma oranı %13,21 olarak hesaplanmaktadır.

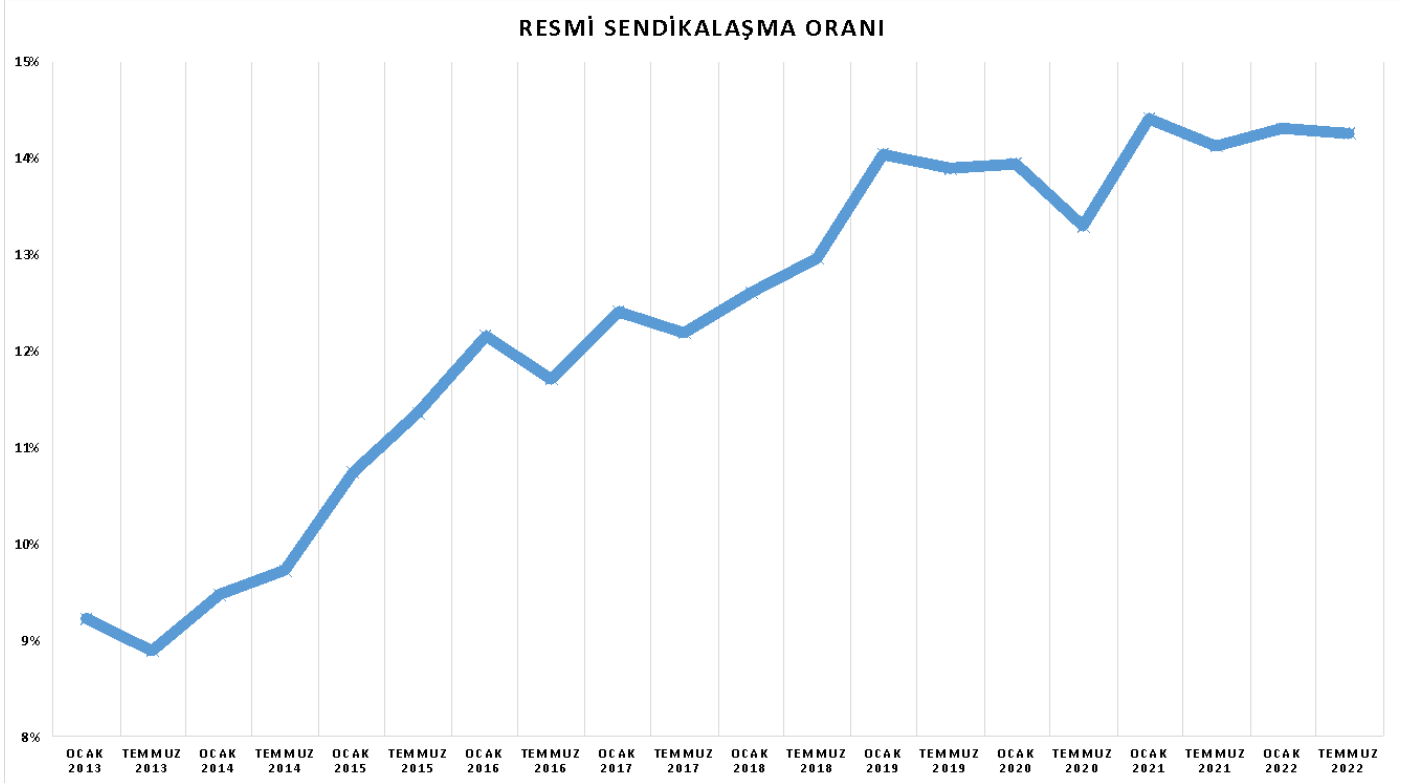
Ancak bu sendikalılık oranı gerçekte daha düşüktür. En nihayetinde sendikaların en önemli işlevlerinden biri toplu iş sözleşmesi imzalamak, işçilerin ekonomik, sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmektir. Bu bağlamda sendika üyeliği toplu iş sözleşmesi imzalamak ile yakından ilintilidir.

Bu haliyle Sendikalaşma Oranını toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçi sayısı ile orantılamak en doğru yaklaşım olacaktır. Ancak, toplu iş sözleşmesi kapsamında olan işçi sayısına ulaşmak oldukça zor. Bunun en büyük nedeni ÇSGB'nin yayınlamış olduğu istatistiklerde yıllık olarak verilen kapsam, toplu iş sözleşmesinin yürürlük süresine göre farklılık göstermektedir. Toplu iş sözleşmelerinin genellikle iki yıllık yapıldığı varsayımı üzerinden alınan bir ortalama ile sendikalaşma oranı hesaplanabilir. Ancak bakanlık güncel veriyi yayınlamadığı için bu da 1 yıl geriden hesaplanabilir.

Resmi sendikalaşma oranlarını istatistiklerin açıklandığı ilk tarihten itibaren izlemek mümkün.

Tarih	Resmi Sendikalı Oranı	Tarih	Resmi Sendikalı Oranı	Tarih	Resmi Sendikalı Oranı
Ocak 2013	9,22%	Temmuz 2016	11,72%	Ocak 2020	13,94%
Temmuz 2013	8,89%	Ocak 2017	12,41%	Temmuz 2020	13,30%
Ocak 2014	9,47%	Temmuz 2017	12,19%	Ocak 2021	14,41%
Temmuz 2014	9,73%	Ocak 2018	12,62%	Temmuz 2021	14,14%
Ocak 2015	10,75%	Temmuz 2018	12,97%	Ocak 2022	14,32%
Temmuz 2015	11,36%	Ocak 2019	14,05%	Temmuz 2022	14,26%
Ocak 2016	12,16%	Temmuz 2019	13,91%		

Tablo 8: Resmi Sendikalı İşçi Oranları

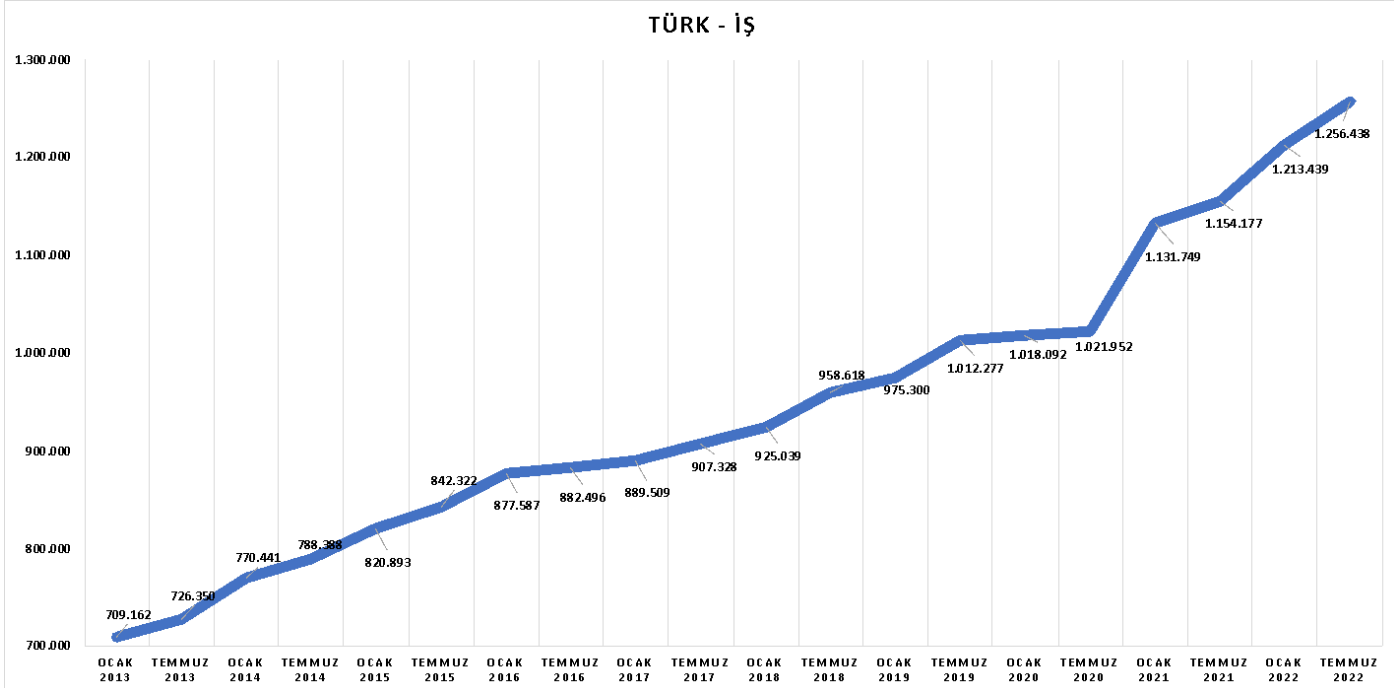
Grafik 4: Resmi Sendikalaşma Oranları

2) İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONLARI

İşçi sendikaları konfederasyonları, Kamu kesimi sendikalarının konfederasyonlarına göre daha durağan bir çizgi izlediği gözlemlenmektedir. Açılan ve kapanan konfederasyonlara kamu kesiminde olduğu gibi sıklıkla rastlanmıyor. Tabii ki yıllara göre, üye sayılarında önemli değişiklikleri gözlemlemek mümkün. Bu bülten de en büyük üç işçi sendikası konfederasyonunu Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ) ve Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)'nu inceleyeceğiz.

A) TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (TÜRK-İŞ)

TÜRK-İŞ 2022 yılı Temmuz ayı istatistiklerine göre en büyük işçi sendikası konfederasyonudur. TÜRK-İŞ Ocak 2022 tarihinde 1 milyon 213 bin 439 üye sayısını %3,54 arttırarak 1 milyon 256 bin 438'e yükseltmiştir. Temmuz 2021 ile karşılaştırıldığında 1 milyon 154 bin 177 olan üye sayısını %8,86 oranında arttırmıştır.

Grafik 5: TÜRK-İŞ'in Üye Sayısındaki Değişim (Kaynak: <https://sendikadata.com/konfederasyon/turkis-7>)

TÜRK-İŞ'in 2022 Temmuz ayı itibari ile 1 milyon 256 bin 43 üyesi bulunuyor. Bu istatistiklerin yayınlanmaya başladığı ilk yıldan beri TÜRK-İŞ'in üye sayısının %77,17 oranında arttırdığını göstermektedir. Özellikle Ocak 2021'de önemli bir olduğunu Grafik 5'te de gösterilmektedir.

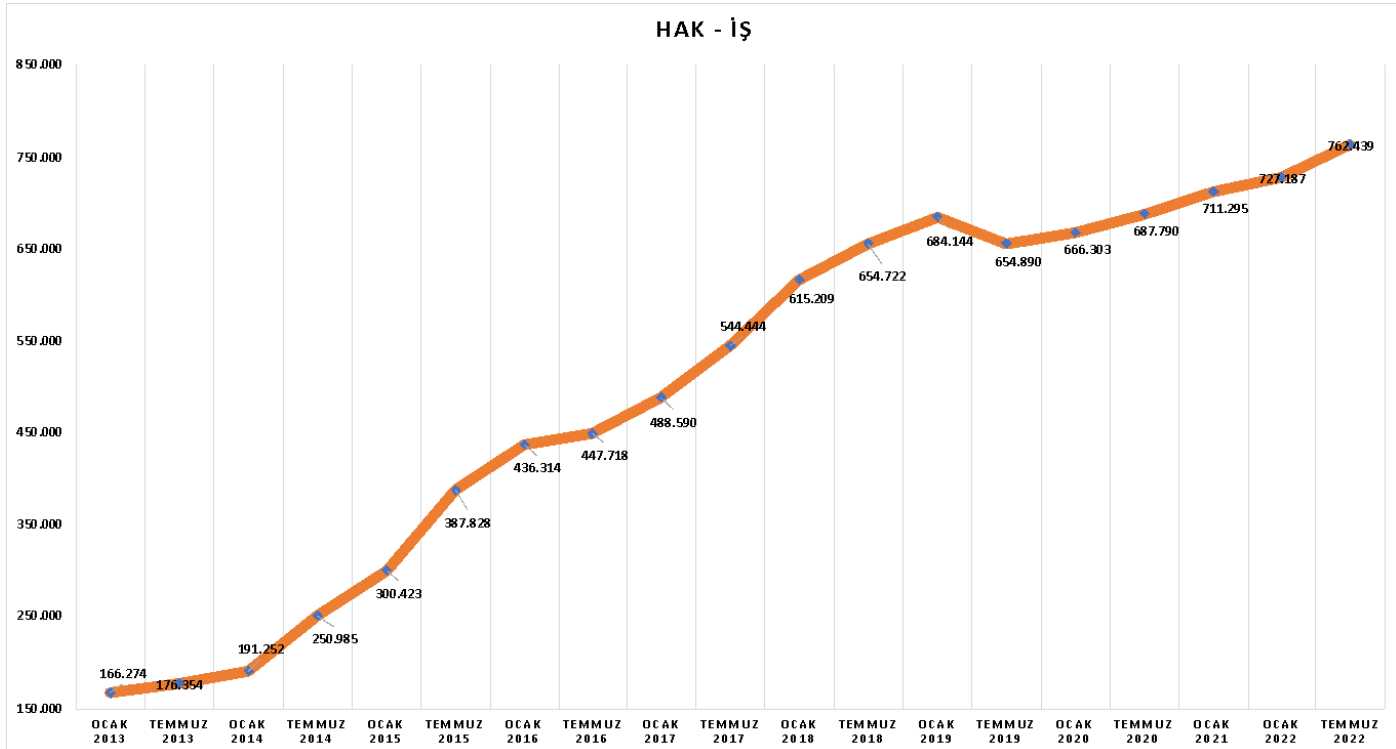
TÜRK-İŞ'in 6 aylık ve yıllık büyüme oranları incelendiğinde Ocak 2021'de bir önceki 6 aya göre %10,76 büyüdüğü gözlemlenmektedir. Yıllık olarak bakıldığında da Ocak 2021'de bir Ocak 2020'ye göre %11,16; Temmuz 2021'de ise Temmuz 2020'ye göre %12,94 büyüdüğü hesaplanmaktadır. Temmuz 2022'de ise Temmuz 2021'e göre %8,86 büyümüştür.

Tarih	6 Aylık	Yıllık	Tarih	6 Aylık	Yıllık	Tarih	6 Aylık	Yıllık
TEMMUZ 2013	2,42%		OCAK 2017	0,79%	1,36%	TEMMUZ 2020	0,38%	0,96%
OCAK 2014	6,07%	8,64%	TEMMUZ 2017	2,00%	2,81%	OCAK 2021	10,74%	11,16%
TEMMUZ 2014	2,33%	8,54%	OCAK 2018	1,95%	3,99%	TEMMUZ 2021	1,98%	12,94%
OCAK 2015	4,12%	6,55%	TEMMUZ 2018	3,63%	5,65%	OCAK 2022	5,13%	7,22%
TEMMUZ 2015	2,61%	6,84%	OCAK 2019	1,74%	5,43%	TEMMUZ 2022	3,54%	8,86%
OCAK 2016	4,19%	6,91%	TEMMUZ 2019	3,79%	5,60%			
TEMMUZ 2016	0,56%	4,77%	OCAK 2020	0,57%	4,39%			

Tablo 9: TÜRK-İŞ'in 6 aylık ve yıllık Büyüme Oranları

B) HAK İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (HAK-İŞ)

HAK-İŞ'in 2022 Temmuz ayı itibariyle üye sayısı, 762 bin 439 olarak tespit edilmiştir. İstatistiklerin açıklandığı Ocak 2013'ten itibaren HAK-İŞ'in üye sayısını yaklaşık 5 kat arttırdığı gözlenmektedir.

Grafik 6: HAK-İŞ'in Üye Sayısındaki Değişim (Kaynak: <https://sendikadata.com/konfederasyon/hakis-5>)

HAK-İŞ'in grafiğini yakından incelediğimizde, her istatistik açıklandığı dönemde sıçramalı bir artışa sahip olduğunu söylemek doğru olacaktır. Hiç kuşkusuz bu sıçramalı artışı siyasi konjoktürden ayrı değerlendirmek yanlış olacaktır. HAK-İŞ genel başkanlarının iktidar partisinden milletvekili olmaları, hatta bir dönem Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında HAK-İŞ'te uzmanlık yapan birinin bakan olması, HAK-İŞ'in iktidar partisi ile ilişkilerine açık bir örnek olması açısından önemlidir.

HAK-İŞ'in 6 aylık ve yıllık büyüme rakamlarına bakıldığında; Temmuz 2014'te bir önceki altı aya göre %31,23 Ocak 2013'e göre ise %42,32 büyüdüğü gözlenmektedir. Yıllık olarak bakıldığında, Ocak 2015'te %57,08 ve Temmuz 2015'te %54,52 Ocak 2016'da %45,23 büyüdüğü görülmektedir. Bu sayılar oldukça dikkat çekicidir.

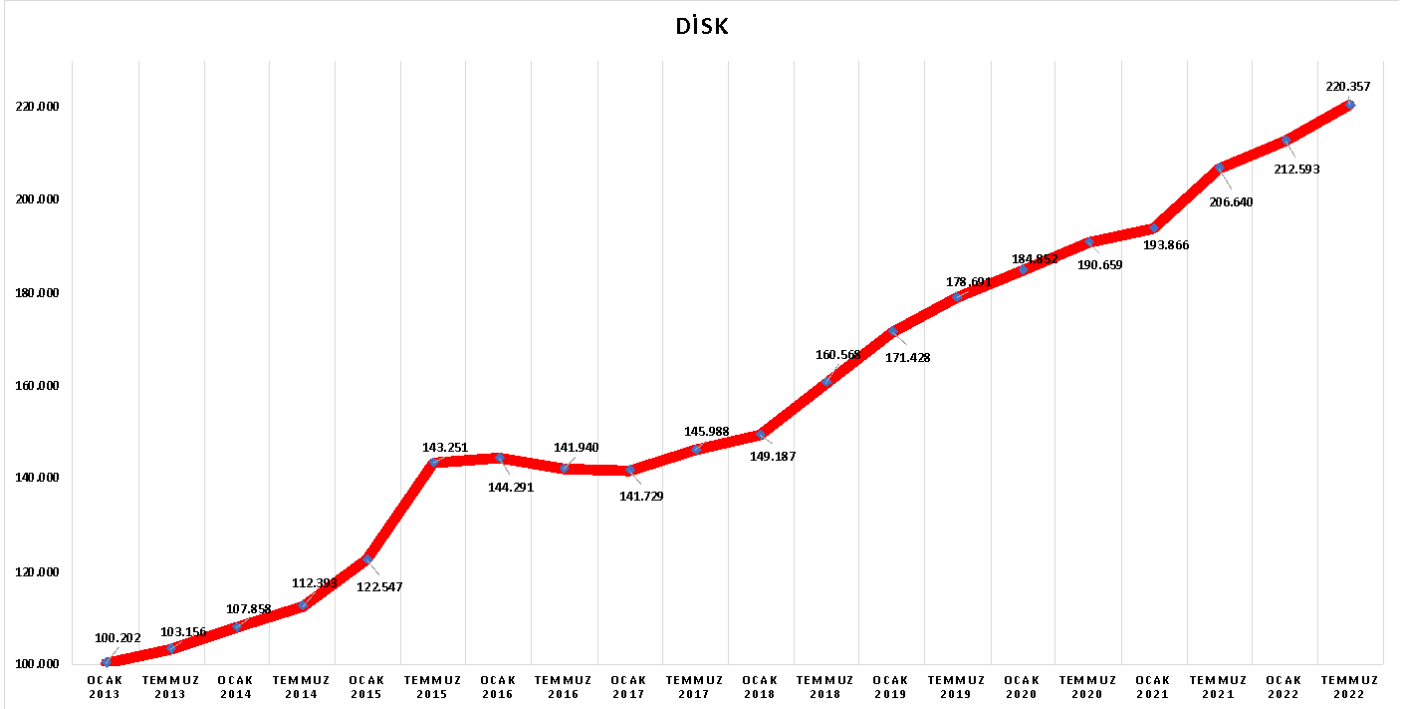
HAK-İŞ Temmuz 2022'de bir önceki 6 ay'a göre %4,85, Temmuz 2021'e göre ise %7,19 oranında büyümüştür.

Tarih	6 Aylık	Yıllık	Tarih	6 Aylık	Yıllık
OCAK 2013			OCAK 2018	13,00%	25,92%
TEMMUZ 2013	6,06%		TEMMUZ 2018	6,42%	20,26%
OCAK 2014	8,45%	15,02%	OCAK 2019	4,49%	11,21%
TEMMUZ 2014	31,23%	42,32%	TEMMUZ 2019	-4,28%	0,03%
OCAK 2015	19,70%	57,08%	OCAK 2020	1,74%	-2,61%
TEMMUZ 2015	29,09%	54,52%	TEMMUZ 2020	3,22%	5,02%
OCAK 2016	12,50%	45,23%	OCAK 2021	3,42%	6,75%
TEMMUZ 2016	2,61%	15,44%	OCAK 2022	2,23%	5,73%
OCAK 2017	9,13%	11,98%	TEMMUZ 2022	4,85%	7,19%
TEMMUZ 2017	11,43%	21,60%			

Tablo 10: HAK-İŞ'in 6 aylık ve Yıllık Büyüme Oranları

C) TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (DİSK)

DİSK'in 2022 Temmuz ayı itibari ile üye sayısı 220 bin 357'dir. İstatistiklerin açıklandığı tarihten itibaren **DİSK**'in üye sayısı iki katın üzerinde arttırdığı gözlemlenmektedir.

Grafik 7: DİSK'in Üye Sayısındaki Değişim (Kaynak: <https://sendikadata.com/konfederasyon/disk-4>)

DİSK'in üye sayısı grafiği yakından incelendiğinde; Ocak 2015'te Temmuz 2018'de ve Ocak 2021'de önemli sıçramalar kaydettiğini görmek mümkün.

DİSK'in 6 aylık ve yıllık büyüme rakamlarına bakıldığında; Ocak 2015'te bir önceki altı aya göre %9,03; bir önceki yıla göre %13,62 büyüdüğü gözlemlenmektedir. Yine aynı şekilde; Temmuz 2015'te bir önceki altı aya göre %16,89; bir önceki yıla göre %27,46 büyüdüğü gözlemlenmektedir.

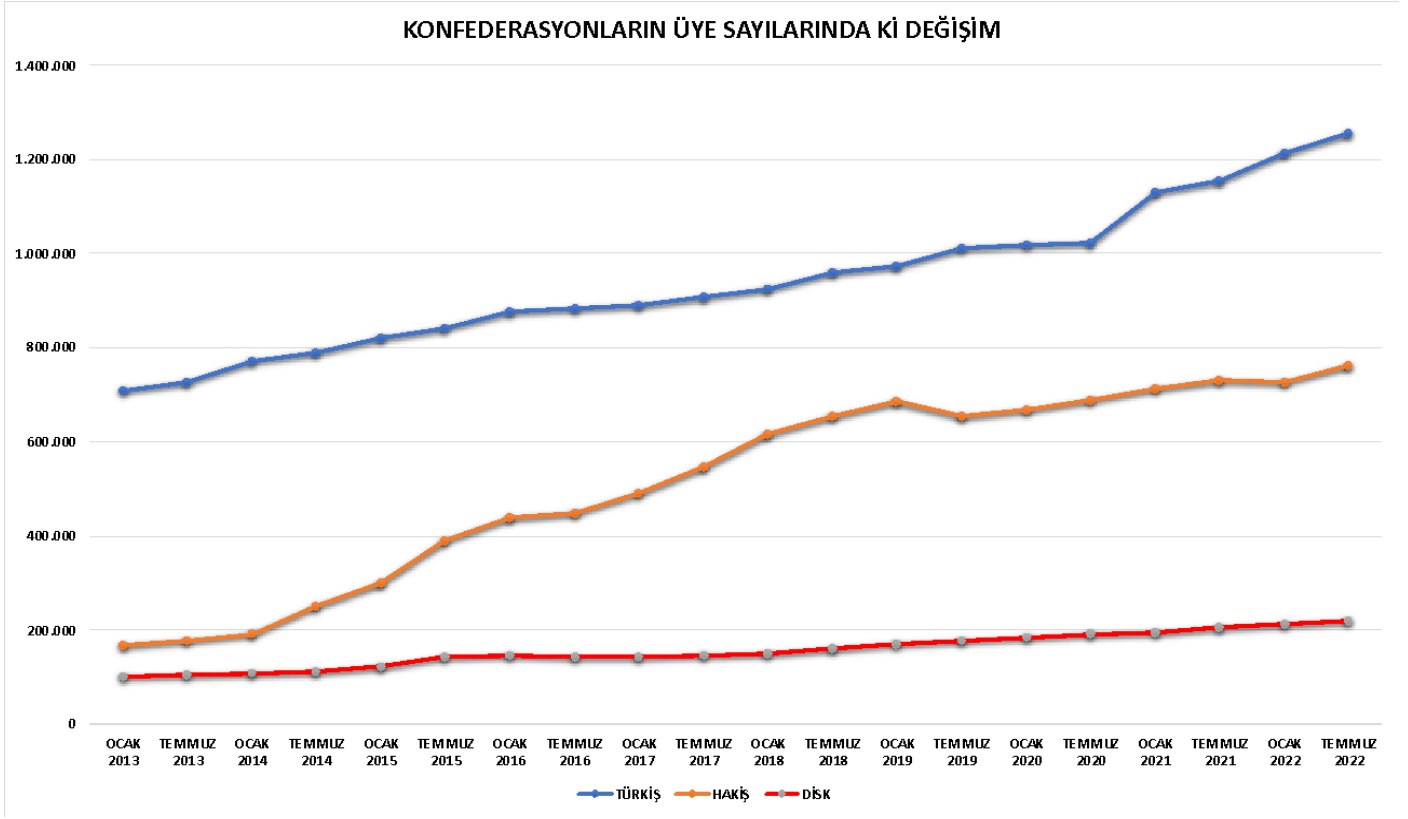
DİSK'in Temmuz 2022'de bir önceki 6 ay'a göre %3,65, Temmuz 2021'e göre ise %6,64 oranında büyümüştür.

Tarih	DİSK	6 Aylık	Yıllık	Tarih	DİSK	6 Aylık	Yıllık
OCAK 2013	100.202			OCAK 2018	149.187	2,19%	5,26%
TEMMUZ 2013	103.156	2,95%		TEMMUZ 2018	160.568	7,63%	9,99%
OCAK 2014	107.858	4,56%	7,64%	OCAK 2019	171.428	6,76%	14,91%
TEMMUZ 2014	112.393	4,20%	8,95%	TEMMUZ 2019	178.691	4,24%	11,29%
OCAK 2015	122.547	9,03%	13,62%	OCAK 2020	184.852	3,45%	7,83%
TEMMUZ 2015	143.251	16,89%	27,46%	TEMMUZ 2020	190.659	3,14%	6,70%
OCAK 2016	144.291	0,73%	17,74%	OCAK 2021	193.866	1,68%	4,88%
TEMMUZ 2016	141.940	-1,63%	-0,92%	TEMMUZ 2021	206.640	6,59%	8,38%
OCAK 2017	141.729	-0,15%	-1,78%	OCAK 2022	212.593	2,88%	9,66%
TEMMUZ 2017	145.988	3,01%	2,85%	TEMMUZ 2022	220.357	3,65%	6,64%

Tablo 11: DİSK'in 6 aylık ve Yıllık Büyüme Oranları

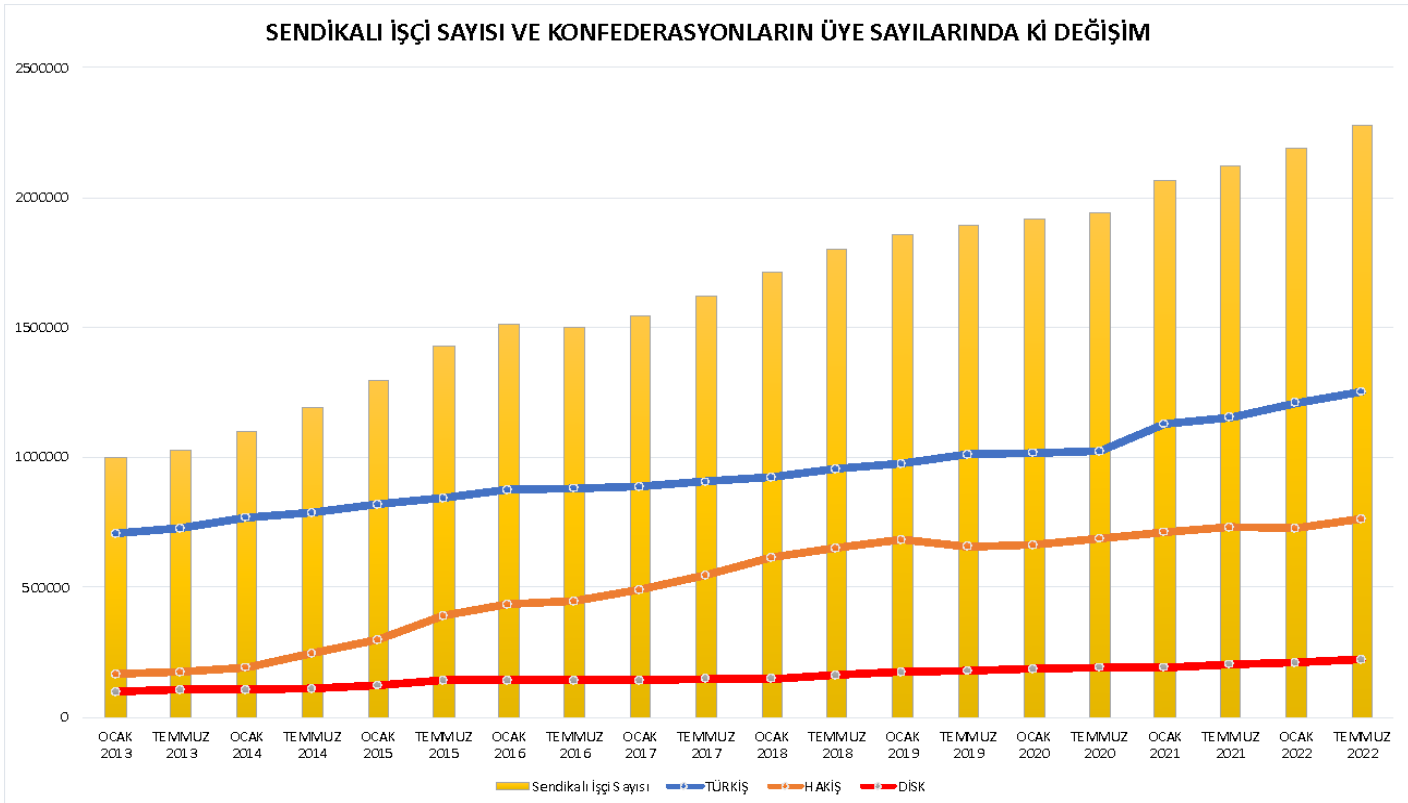
3) GENEL DEĞERLENDİRME

TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK'in üye değişimleri aşağıdaki grafikte görüldüğü gibidir.

Grafik 8: Konfederasyonların Üye Sayılarındaki Değişim

Grafik 9'da da açıkça görüldüğü gibi, HAK-İŞ'in sürekli sıçramalı bir büyümesi olduğu gözlenmektedir. TÜRK-İŞ ve DİSK'in ise HAK-İŞ'e göre daha mütevazı bir büyüme trendi yakaladığı gözlemlenmektedir.

Grafik 9: Sendikali İşçi Sayısı ve Konfederasyonlar